

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : मे - २०२५

सत्र ३ रे

विषय : समाजकल्याण प्रशासन (BSW23-302)

दिनांक : २४/०५/२०२५

गुण: ६०

वेळ: दु. २.०० ते दु. ४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

१. कोणत्याही देशातील नागरिकांच्या ----- परिस्थितीवर आधारित त्या देशांची समृद्धता दिसून येते.
अ) प्रशासकीय ब) राजकीय क) सांस्कृतिक ड) सामाजिक आर्थिक
२. समाजकल्याण प्रशासन हे सामाजिक संस्था मधील ----- आणि समायोजना करिता योगदान देते.
अ) विकास ब) बदल क) प्रशासन ड) परिवर्तन
३. संस्था म्हणजे संरचना आणि ----- सहसंबंध होय.
अ) व्यवसायिक ब) सामाजिक क) मानवी ड) राजकीय
४. समाजकल्याण प्रशासनातील ----- तत्त्व सर्व अशीलांना न्याय वागणूक देण्यावर भर देतात.
अ) समानता आणि ब) भेदभाव आणि क) बहिष्कार आणि ड) घराणेशही आणि
निःपक्षता पक्षपात अलगाव पक्षपात
५. केंद्रीय समाजकल्याण बोर्डाची स्थापना ----- साली झाली.
अ) १९५३ ब) १९५४ क) १९६० ड) १९८०
६. ----- ह्या समाजातिल वंचित घटकांसाठी सुरु केल्या आहेत.
अ) समाजकल्याण सेवा ब) समाजसेवा क) सामाजिक सुरक्षा ड) वरील सर्व
७. प्रशासन हा शब्द ----- शब्दापासून तयार झाला आहे.
अ) लॅटीन ब) ग्रीक क) अरेबीक ड) स्पॅनिश
८. समाजकल्याण प्रशासनातील ----- भूमिकेत सामाजिक सेवा संस्थेच्या एकूण कामकाजावर देखरेख करणे समाविष्ट आहे.
अ) प्रशासक किंवा ब) समुपदेशक क) स्वयंसेवक ड) अधिवक्ता
संचालक
९. समाजकल्याण प्रशासनात पर्यवेक्षणामध्ये ----- हे समाविष्ट आहे.
अ) दर्जेदार सेवा प्रदान ब) कर्मचाऱ्यांना त्यांची क) कर्मचाऱ्यांना निर्णय ड) आर्थिक संसाधनांवर
करण्यासाठी कर्मचाऱ्यांचे कर्तव्ये पार पाडण्यापासून प्रक्रियेतून वगळणे नियंत्रण ठेवणे
निरिक्षण आणि मार्गदर्शन प्रतिबंधित करणे
१०. समाजकल्याण प्रशासनात जनकालत हा शब्द काय सुचवतो.
अ) लाभार्थी हक्क व गरजां ब) काही विशिष्ट क) सेवा देणाऱ्यामध्ये ड) आर्थिक संसाधने
बाबत पुढाकाराने बोलणे लाभार्थीचा सेवांमध्ये स्पर्धा निर्माण करणे संस्था पातळीवर कमी
अडथळा निर्माण करणे करणे

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

- १) समाजकल्याण संस्थेचे प्रकार आणि कार्य वर्णन करा.
- २) समाजकल्याण प्रशासनातील प्रशिक्षण आणि निवड प्रक्रिया विशद करा.
- ३) तुमच्या संस्थेच्या क्षेत्रकार्याच्या अनुभवाच्या आधारे समाजकार्य प्रशासन कसे केले जाते ते लिहा.
- ४) समाजकल्याण प्रशासनातील घटकांचे वर्णन करा.

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

- १) राज्य व केंद्रीय समाजकल्याण मंडळ बाबत सविस्तर लिहा.
- २) समाजकल्याण प्रशासनाची संकल्पना सांगून उद्दीष्टे लिहा.
- ३) संस्था नोंदणी कायदा - १८६० सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.४ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) सामाजिक विमा
- २) संस्थेची कर्मचारी यंत्रणा

- ३) भरती निवड
- ४) अंदाजपत्रक
- ५) सार्वजनिक प्रशासन

Sub : Social Welfare Administration (BSW23-302)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative (10)

1. The prosperity of any country can be observed by its citizens.
a) Administrative b) Political C) Social-economic d) Cultural
2. Social welfare contributes to ----- and adjustment of social institutions.
a) Development b) Change C) Administration d) Transformation.
3. Organization is structure and ----- relations.
a) Professional b) Social C) Human d) Politiaical
4. ----- principle in social welfare administration emphasizes the fair and Just treatment of all clients.
a) Equity and fairness b) Discrimination and bias C) Exclusion and isolation d) Nepotism and favoritism
5. Central Social Welfare Board established in the year -----
a) 1953 b)1954 C) 1960 d) 1980
6. ----- are designed for weaker section of society.
a) Social welfare services b) Social services C) Social security d) All of above
7. The word administration has been derived from the ----- work.
a) Latin b) Greek C) Arabic d) Spanish
8. ----- role in social welfare administration involves overseeing the overall functioning of social service Organization.
a) Administrator b) Counselor C) Volunteer Coordinator d) advocate
9. In Social welfare administration supervision involves -----
a) monitoring and guiding staff to ensure quality service delivery. b) restricting staff from performing their duties C) excluding staff from decision making process d) controlling financial resources
10. In social welfare administration what does the term. advocacy refer to -----
a) Speaking an behalf of clients and advocating for their rights and needs b) Restricting access to services for certain clients. C) Fostering competition among service providers d) Contorting finical resources within an Organization.

Q.2 Answer in brief (Any two) (20)

- 1) Describe the forms and functions of social welfare agencies.
- 2) State the training and directing procedure in Social Welfare Administration.
- 3) Write how social work administration is apply in your field work organization.
- 4) Write the component of social welfare administration.

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Explain details about central social welfare board and state social welfare board.
- 2) Write down social welfare administration concept and objective.
- 3) Describe the Societies Registration Act.1860.

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Social Insurance
- 2) Administrative structure of NGO
- 3) Recruitment and selection
- 4) Budget
- 5) Public Administration
